

סוג הבחינה: א. בגרות לנבחני משנה
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 135,001108

ת נ ך

יחידת הלימוד החמישית

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
 - ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד ובו שמונה שאלות.
עליך לענות על חמש שאלות. $100 = 20 \times 5$ נקודות
 - ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום.
מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
 - ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. בסס את דבריך על הכתוב.
- הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

ה ש א ל ו ת

ענה על חמש מן השאלות 1-8 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. קרא בראשית, כ"ד, 10-28, 54-61.

בראשית, כ"ד, 10-28

וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גִמְלִים
מִגִּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל-טוֹב אֲדֹנָיו בִּידּוֹ וַיָּקֶם וַיֵּלֶךְ אֶל-אֶרֶם
נַהֲרִים אֶל-עֵיר נָחוֹר: וַיְבָרֶךְ הַגִּמְלִים מִחוּץ לְעֵיר אֶל-בְּאֵר
הַמַּיִם לַעֵת עָרֵב לַעֵת צֹאת הַשָּׁאֵבֶת: וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי
אֲדָנִי אֲבִרְהֶם הִקְרֶה-נָּא לִפְנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה-חֶסֶד עִם אֲדָנִי
אֲבִרְהֶם: הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל-עֵין הַמַּיִם וּבְנוֹת אֲנָשֵׁי הָעֵיר
יֵצְאוּ לְשֹׂאֵב מַיִם: וְהִיא הַנְּעֹר אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה הֵטִי-נָּא
כַּדָּךְ וְאִשְׁתָּהּ וְאִמְרָה שְׂתֶה וְגַם-גִּמְלֶיךָ אֲשָׁקָה אֵתְּהָּ הַכַּחֲתָ
לְעֶבְדְּךָ לִיצְחָק וְבָהּ אֵדַע כִּי-עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדָנִי: וַיְהִי-הוּא
טֹרֶם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יִלְדָּהּ לְבִתּוֹאֵל
בֶּן-מִלְכָּה אִשְׁתּוֹ נָחוֹר אֹחִי אֲבִרְהֶם וְכַדָּה עַל-שִׁכְמָהּ: וְהַנְּעֹר
טִבְתָּ מִרְאָה מְאֹד בְּתוֹלָהּ וְאִישׁ לֹא יָדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעִינָה
וַתִּמְלֹא כַדָּהּ וַתַּעַל: וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגִּמְיָאִי
נָּא מַעֲט־מַיִם מִכַּדְּךָ: וַתֹּאמֶר שְׂתֶה אֲדָנִי וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כַּדָּהּ
עַל-יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ: וַתִּבֶּל לְהִשְׁקָתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לְגִמְלֶיךָ
אֲשָׂאֵב עַד אֲסַכְּלוּ לַשִּׁתּוֹת: וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּהּ אֶל-הַשִּׁקָּת
וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל-הַבְּאֵר לְשֹׂאֵב וַתִּשְׂאֵב לְכָל-גִּמְלָיו: וְהָאִישׁ
מִשְׁתַּאֲהָ לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הִהְצִלִּיחַ ה' דְּרָכּוֹ אֲסַכְּלָהּ:
וַיְהִי כֹאֲשֶׁר כָּלוּ הַגִּמְלִים לַשִּׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֹזֶם זָהָב בַּקַּע
מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צִמְדִּים עַל-יָדָיָהּ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם: וַיֹּאמֶר
בֶּת-מִי אַתְּ הַגִּידִי נָּא לִי הֵיטֵב בֵּית-אֲבִיךָ מְקוֹם לָנוּ לָלוֹן:
וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֶּת-בִּתּוֹאֵל אֲנֹכִי בֶן-מִלְכָּה אֲשֶׁר יִלְדָּה לְנָחוֹר:
וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם-תִּבֶּן גַּם-מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם-מְקוֹם לָלוֹן:
וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַה': וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי אֲדָנִי
אֲבִרְהֶם אֲשֶׁר לֹא-עָזַב חֶסְדּוֹ וְאַמְתּוֹ מֵעַם אֲדָנִי אֲנֹכִי בְּדֶרֶךְ
נְתַנִּי ה' בֵּית אֹחִי אֲדָנִי: וַתֵּרֶץ הַנְּעֹר וַתֵּגֵד לְבֵית אִמָּהּ
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

(שים לב: הקטע הבא וסעיפי השאלה בעמוד הבא)

בראשית, כ"ד, 54-61

וַיֹּאכְלוּ נד
וַיֵּשְׁבוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-עִמּוֹ וּלְיָנֻס וַיִּקְוּמוּ בַּבֶּקֶר וַיֹּאמֶר
שְׁלַחְנִי לְאֹדְנִי: וַיֹּאמֶר אָחִיָּהּ וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב הַנֶּעֶר אִתָּנוּ יָמִים נה
אוֹ עֲשׂוֹר אַחֵר תֵּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִם אֶל-תְּאֵחֶרֹּו אֹתִי וְהִנֵּה נו
הַצִּלְיָה דְּרָכֵי שְׁלַחְוִי וְאִלְכָה לְאֹדְנִי: וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנֶּעֶר נו
וְנִשְׁאַלָה אֶת-פִּיָּהּ: וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הִתְלַכִּי נח
עִם-הָאִישׁ הַזֶּה וְתֹאמַר אֵלָיו: וַיִּשְׁלַחוּ אֶת-רִבְקָה אֶחָתָם נט
וְאֶת-מִנְקָתָהּ וְאֶת-עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת-אֲנָשָׁיו: וַיְבָרְכוּ אֶת- ס
רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתָנוּ אַתְּ הִי לְאַלְפֵי רַבְבָּה וַיִּירֶשׁ זֶרַעְךָ
אֶת שְׂעִיר שָׂנְאָיו: וְתִקֶּם רִבְקָה וְנִעְרָתֶיהָ וְתִרְפָּבְנָה עַל- סא
הַגְּמֻלִים וְתִלְכְּנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת-רִבְקָה וַיֵּלֶךְ:

א. קרא גם **בראשית**, י"ב, 9-1; י"ח, 8-1.

על פי המסופר בקטעים שלפניך, נראה שיש נקודות דמיון בין רבקה ובין אברהם אבינו, כפי שהוא מתואר ב**בראשית**, י"ב, י"ח.

הבא דוגמה מ**בראשית**, י"ב, 9-1 ודוגמה מ**בראשית**, י"ח, 8-1, המבססות קביעה זו.

הסבר את דבריך, ובסס אותם על הקטעים שקראת. (10 נקודות)

ב. י' שמש טוענת במאמרה "רבקה – אישה חזקה ללא כוח רשמי" שבסיפור האירוסין של

יצחק ורבקה יש חריגה מן הדגם המקובל של סיפורי האירוסין במקרא.

הסבר מהי החריגה, וכיצד היא עשויה לרמוז על ההתנהלות של רבקה בעתיד במשפחתה.

(10 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

וַיִּקַּח
 ז' יְהוּדָה אִשָּׁה לַעֲד בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר: וַהֲי עַד בְּכוֹר יְהוּדָה
 ח רָע בְּעֵינֵי ה' וַיִּמְתְּהוּ ה': וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֶּא אֶל-
 ט אִשְׁתִּי אַחִיךָ וּבֶסֶם אֶתָּה וְהָקֵם זֶרַע לְאַחִיךָ: וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא
 לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וַהֲיָה אִם-בָּא אֶל-אִשְׁתִּי אַחִיו וּשְׂחַת אֶרְצָהּ
 י לְבַלְתִּי נִתֵּן-זֶרַע לְאַחִיו: וַיֵּדַע בְּעֵינֵי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּמָּת
 יא גַם-אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כְּלָתוֹ שְׁבִי אִלְמָנָה בֵּית-
 אָבִיךָ עַד-יִגְדַּל שְׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פְּרִימוֹת גַּם-הוּא כְּאַחִיו
 יב וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ: וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתִּמָּת בֶּת-שׁוּעַ
 אִשְׁתִּי-יְהוּדָה וַיִּנָּחַם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל-גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וַחֲדָהּ
 יג רָעָהוּ הַעֲדִלְמִי תִּמְנָתָהּ: וַיִּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חֲמוּךְ עָלֶיךָ
 יד תִּמְנָתָה לְגַז צֹאנוֹ: וַתִּסֹּר בְּגָדֶי אֱלִמְנוּתָהּ מֵעַלֶּיהָ וַתִּכְסֵם
 בַּצִּעִיף וַתִּתְעַלֶּף וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינִים אֲשֶׁר עַל-דֶּרֶךְ תִּמְנָתָהּ
 טו כִּי רָאֹתָהּ כִּי-גָדַל שְׁלָה וְהוּא לֹא-נִתְּנָהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיִּרְאֶהָ
 טז יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ: וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל-הַדֶּרֶךְ
 וַיֹּאמֶר הִבֵּה נָא אֲבוֹא אֵלֶיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי כְלָתוֹ הוּא וַתֹּאמֶר
 יז מַה-תֵּתֶנְךָ לִּי כִּי תָבוֹא אֵלָי: וַיֹּאמֶר אֲנִכִּי אֲשַׁלַּח גְּדִיר-עֹזִים
 יח מִן-הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם-תֵּתֶנְךָ עֲרֵבוֹן עַד שְׁלַחְךָ: וַיֹּאמֶר מֶה
 הָעֲרֵבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן-לָךְ וַתֹּאמֶר חֲתָמְךָ וּפְתִילְךָ וּמִטְנְךָ אֲשֶׁר
 יט בִּידְךָ וַיִּתֵּן-לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ: וַתִּקֶּם וַתֵּלֶךְ וַתִּסֹּר
 כ צִעִיפָהּ מֵעַלֶּיהָ וַתִּלְבֹּשׁ בְּגָדֵי אֱלִמְנוּתָהּ: וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת-
 גְּדֵי הָעֹזִים בֶּיֶד רָעָהוּ הַעֲדִלְמִי לְקַחַת הָעֲרֵבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה
 כא וְלֹא מָצְאָהּ: וַיִּשְׁאַל אֶת-אֲנָשָׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיךְ הִקְדַּשְׁתָּהּ
 כב הוּא בְּעֵינֵינוּ עַל-הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא-הִיְתָה בִּזָּה קִדְּשָׁה: וַיֵּשֶׁב
 אֶל-יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מִצָּאֲתֶיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אָמְרוּ
 כג לֹא-הִיְתָה בִּזָּה קִדְּשָׁה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח-לָהּ פֶּן נִהְיֶה
 לְבוֹז הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מִצָּאֲתָהּ:

(שים לב: המשך הקטע וסעיפי השאלה בעמוד הבא)

ויהיו כַּמִּשְׁלָשׁ

כד

חֲדָשִׁים וַיֵּגֶד לַיהוּדָה לֵאמֹר זָנַתָּה תָמָר כַּלְתֶּךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה
לְזָנוֹנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשְׂרָף: הוּא מוֹצֵאתָ וְהִיא
שְׁלַחָה אֶל-חַמְיָה לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר-אֱלֹה לֹו אֲנֹכִי הָרָה
וְתֹאמַר הֶכֶר-נָא לְמִי הַחֲתָמָה וְהַפְתִּילִים וְהַמָּטָה הָאֵלֶּה:
וַיִּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צִדְקָה מִמֶּנִּי כִּי-עָלִיכָן לֹא-נִתְּתִיהָ לְשַׁלָּה
בְּנִי וְלֹא-יִסָּף עוֹד לְדַעְתָּה:

כה

כו

א. ספורנו אומר על תמר "היה לבה כלב הארי".

הסבר דימוי זה. הבא מפסוקים 11-26 שתי דוגמאות המוכיחות כי תמר ראויה לתיאור

המדמה את לבה ללב אריה, והסבר כל דוגמה. (10 נקודות)

ב. קרא פסוק 11 בקטע שלפניך וגם את החוק האשורי 33A שלפניך.

אישה כי תשב בבית אביה, ובעלה מת ויש לו בנים, [תגור] בבית [שתבחר. אם] אין לה [בן,

אחיה יתגנה] לכל אחד [מן הבנים] שיחפון, ואם ירצה, יתגנה לחמיה לאישה; אם בעלה וחמיה

מתו, ולה אין בן, אלמנה היא (מבחינה חוקית). לכל מקום שתחפון תלך.

מהו ההבדל בין המעמד האישי של האלמנה הנזכרת בסוף החוק האשורי שלפניך ובין

המעמד של תמר, כפי שיהודה מגדיר אותו בפסוק 11, ומהי הסיבה להבדל זה?

(10 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

3. קרא במדבר, כ"ז, 11-1.

וַתִּקְרַבְנָה בָּנוֹת צִלְפָּחָד
בְּדַחְפָּר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מְכִיר בֶּן־מִנְשֶׁה לְמִשְׁפַּחַת מִנְשֶׁה בֶּן־
יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בָּנָתָיו מַחֲלָה נָעִה וְחַגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצֵה:
וַתַּעֲמִדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנֵי הַנְּשִׂאִים וְכָל־
הָעֵדָה פָּתַח אֱהֱל־מוֹעֵד לֵאמֹר: אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא־
הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעֲדִים עַל־הָֹהֹהֹ בַּעֲדַת־קִרְחַת כִּי־בַחֲטָאוֹ
מָת וּבָנִים לֹא־הָיוּ לוֹ: לָמָּה יִגְרַע שֵׁם־אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ
כִּי אֵין לוֹ בֶּן תִּנְהַלְנוּ אַחֲזָה בְּתוֹךְ אַחֵי אָבִינוּ: וַיִּקְרַב מֹשֶׁה
אֶת־מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי הָֹהֹהֹ:
וַיֹּאמֶר הָֹהֹהֹ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: בְּנֵי בָנוֹת צִלְפָּחָד דְּבַרְתָּ נָתַן תִּתֵּן
לָהֶם אַחֲזָה נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵי אֲבִיהֶם וְהִעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת
אֲבִיהֶן לָהֶן: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֶן־
אֵין לוֹ וְהִעֲבַרְתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְבָתּוֹ: וְאִם־אֵין לוֹ בֵּת וְנָתַתֶּם
אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאָחָיו: וְאִם־אֵין לוֹ אָחִים וְנָתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ
לְאָחֵי אָבִיו: וְאִם־אֵין אָחִים לְאָבִיו וְנָתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְשֹׂאֵדוֹ
הַקָּרֵב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וַיִּרְשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל לְחֶקֶת
מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צִוָּה הָֹהֹהֹ אֶת־מֹשֶׁה:

א. (1) יש הטוענים שבקטע שלפניך בא לידי ביטוי ניסיון להשוות את מעמד הבנות למעמד

הבנים בנוגע לירושת הנחלה, ויש הטוענים שאין בו ביטוי לניסיון כזה.

בסס כל אחת מן הטענות על הכתוב, והסבר את דבריך. (8 נקודות)

(2) קרא גם איוב, מ"ב, 12-15.

מהו ההבדל בין המסופר בקטע זה מאיוב ובין הנאמר בחוק במדבר, כ"ז, 11-1

בנוגע לירושת הבנות? (5 נקודות)

ב. בנות צלופחד מנמקות את בקשתן למשה כך: "למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין

לו בן" (פסוק 4), נימוק זה מבוסס על הערכים של החברה השבטית הפטריארכלית.

הסבר קביעה זו. (7 נקודות)

/המשך בעמוד 7/

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 8.

יהושע, ב' 1-16

א וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נֹון מִן-הַשְּׁטִיטִים שְׁנַיִם אַנְשִׁים מִרְגְּלִים חָרָשׁ
 לֵאמֹר לָכוּ רְאוּ אֶת-הָאָרֶץ וְאֶת-יְרִיחוֹ וַיָּלְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית אִשָּׁה
 ב זֶנֶּה וּשְׁמָה רָחַב וַיִּשְׁכְּבוּ-שָׁמָּה: וַיֹּאמֶר לְמַלְךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר
 הִנֵּה אַנְשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחֲפֹר אֶת-הָאָרֶץ:
 ג וַיִּשְׁלַח מַלְךְ יְרִיחוֹ אֶל-רָחַב לֵאמֹר הֲוָעִיָּאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים
 ד אֵלֶיךָ אֲשֶׁר-בָּאוּ לְבֵיתְךָ כִּי לַחֲפֹר אֶת-כָּל-הָאָרֶץ בָּאוּ: וּתְקַח
 הָאִשָּׁה אֶת-שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וּתַעֲצֵנּוּ וּתֹאמַר כֵּן בָּאוּ אֵלַי
 ה הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאִין הֵמָּה: וַיְהִי הַשָּׁעַר לְסָגוֹר בַּחֲשֹׁךְ
 וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ לֹא יָדַעְתִּי אֲנִי הִלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מִהֶרָ
 ו אַחֲרֵיהֶם כִּי תִשְׁיוּם: וְהִיא הֶעֱלֵתָם הַגָּה וּתְטַמְנֶם בַּפְּשִׁתִּי
 ז הָעֵץ הָעֲרֻכּוֹת לָהּ עַל-הַגָּג: וְהָאֲנָשִׁים רִדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ
 הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשָּׁעַר סָגְרוּ אַחֲרָי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ
 ח הַרְדָּפִים אַחֲרֵיהֶם: וְהֵמָּה טָרִם יִשְׁכַּבּוּ וְהִיא עֲלָתָה עֲלֵיהֶם
 ט עַל-הַגָּג: וּתֹאמַר אֶל-הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי-נָתַן ה' לָכֶם
 אֶת-הָאָרֶץ וְכִי-נִפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נִמְגּוּ כָל-יֹשְׁבֵי
 י הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם: כִּי שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר-הוֹבִישׁ ה' אֶת-מִי
 יס-סוּף מִפְּנֵיכֶם בַּצֹּאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם לְשֵׁנִי מַלְכִּי
 הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן לְסִיחָן וּלְעֹוג אֲשֶׁר הִחְרַמְתֶּם
 יא אוֹתָם: וְנִשְׁמַע וַיָּמָס לִבָּנֹו וְלֹא-קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ
 מִפְּנֵיכֶם כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מַמְעַל וְעַל-
 יב הָאָרֶץ מִתַּחַת: וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ-נָא לִי בַּה' כִּי-עָשִׂיתִי עִמָּכֶם
 חֶסֶד וְעָשִׂיתֶם גַּם-אִתָּם עִם-בֵּית אָבִי חֶסֶד וְנָתַתֶּם לִי אוֹת
 יג אֶמֶת: וְהִחַיְתֶּם אֶת-אָבִי וְאֶת-אִמִּי וְאֶת-אָחִי וְאֶת-אֲחוֹתִי
 יד וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת-נַפְשֹׁתֵינוּ מִמּוֹת: וַיֹּאמְרוּ
 לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַּחְתִּיכֶם לָמוֹת אִם לֹא תִגִּידוּ אֶת-
 דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתַת-ה' לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד
 ט וְאֶמֶת: וְתוֹרִדְם בַּחֲבַל בְּעַד הַחֲלוֹן כִּי בֵּיתָה בְּקִיר הַחוּמָה
 טז וּבְחוּמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת: וּתֹאמַר לָהֶם הִהֲרָה לָכוּ פֶן-יִפְגְּעוּ
 בָּכֶם הַרְדָּפִים וְנִחַבְתֶּם שְׁמָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הַרְדָּפִים
 וְאַחֲרַי תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם:

אֲחִיזֵיתִי

יהושע, ב', 23-24

כג וַיֵּשְׁבוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
וַיֵּרְדּוּ מִהָהָר וַיַּעֲבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן וַיִּסְפְּרוּ־
כד לוֹ אֵת כָּל־הַמַּצְאוֹת אֵתֶם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן
ה' בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נִמְצְאוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
מִפְּנֵינוּ:

א. לדברי חז"ל (זבחים, קט"ז) רחב "נתגיירה".

בסס דעה זו על הכתוב ביהושע, ב', 1-16, שלפניך. הסבר את דבריך. (8 נקודות)

ב. יש הטוענים שהתושייה של רחב, הבאה לידי ביטוי בקטעים שלפניך, מעמידה באור נלעג את דמויות הגברים.

הבא מן הקטעים שתי ראיות המבססות טענה זו, והסבר אותן. (12 נקודות)

/המשך בעמוד 10/

5. קרא שופטים, ד, 10-14, 22-23.

שופטים, ד, 10-1

א וַיִּסְכְּפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרָע
 ב בְּעֵינֵי ה' וַאֲהוּד מָת: וַיִּמְכְּרֵם ה' בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ כְּנָעַן אֲשֶׁר
 מֶלֶךְ בַּחצוֹר וְשָׂר-צָבָאוּ סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרַשֶׁת הַגּוֹיִם:
 ג וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-ה' כִּי תָשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב-בָּרְזֵל לוֹ
 וְהוּא לֹחֵם אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֲזָקָה עֲשָׂרִים שָׁנָה:
 ד וּדְבוּרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אִשְׁתּ לַפִּיִּדוֹת הִיא שִׁפְטָה אֶת-יִשְׂרָאֵל
 ה בַּעֲת הַהִיא: וְהָיָא יוֹשֵׁבֶת תַּחַת-תֹּמֶר דְּבוּרָה בֵּין הָרְמָה וּבֵין
 ו' בֵּית-אֵל בְּהָר אֶפְרַיִם וַיַּעַל אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפָּט:
 ז וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרַק בֶּן-אֲבִינֵעָם מִקְדָּשׁ נִפְתָּלִי וַתֹּאמֶר
 אֵלָיו הֲלֹא-צִוָּה ה' אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמִשְׁכַּת בְּהָר תַּבּוּר
 ח וּלְקַחֲתָ עִמָּךְ עֲשָׂרֹת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נִפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבוּלֹן:
 ט זִמְשִׁכְתִּי אֵלֶיךָ אֶל-נַחַל קִישּׁוֹן אֶת-סִיסְרָא שָׂר-צָבָא יָבִין
 ח וְאֶת-רֶכֶבוֹ וְאֶת-הַמוֹנֹו וְנִתְּנֵיהוּ בַיָּדְךָ: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרַק
 ט אֶם-תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְאֶם-לֹא תִלְכִּי עִמִּי לֹא אֵלֶיךָ: וַתֹּאמֶר
 הֵלֶךְ אֵלֶיךָ עִמָּךְ אֶפְסָ כִּי לֹא תִהְיֶה תַפְאֲרֹתְךָ עַל-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
 אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בַיַּד-אִשָּׁה יִמְכָּר ה' אֶת-סִיסְרָא וְתִקֵּם
 י דְּבוּרָה וְתִלָּךְ עִם-בָּרַק קְדָשָׁה: וַיִּצְעַק בָּרַק אֶת-זְבוּלֹן וְאֶת-
 נִפְתָּלִי קְדָשָׁה וַיַּעַל בָּרְזֵלָיו עֲשָׂרֹת אֲלָפִי אִישׁ וְתַעַל עִמּוֹ
 דְּבוּרָה:

שופטים, ד, 14

יז וַתֹּאמֶר דְּבוּרָה אֶל-בָּרַק קוּם
 כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן ה' אֶת-סִיסְרָא בַיָּדְךָ הֲלֹא ה' יֵצֵא
 לַפָּנֶיךָ וִירֵד בָּרַק מֵהָר תַּבּוּר וְעֲשָׂרֹת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו:

(שים לב: הקטע הבא וסעיפי השאלה בעמוד הבא)

שופטים, ד, 22-23

כב
וַהֲנֵה בָרַק רִדְף אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא
יַעֲלִי לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַדְאֵךְ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־
אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַהֲנֵה סִיסְרָא נָפֵל מֵת וַהֲיָתֵד
כג בָּרַקְתָּ: וַיִּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן
לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

א. על פי פסוקים 1-10 ופסוק 14 שלפניך, מדוע דבורה זקוקה לברק כדי להילחם בכנענים, ומדוע ברק זקוק לדבורה כדי להילחם בכנענים? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב.
(10 נקודות)

ב. קרא פסוקים 22-23 שלפניך ואת המדרש שלפניך.
לא היה גיבור כמוהו; ובן שלושים שנה היה וכבש כל העולם בכוחו. ולא היה כרך שלא הפיל חומותיו בקולו. ואפילו היה בשדה כיוון שנתן קולו עליה לא זוה ממקומה... וכשהיה יורד למלחמה, היו נושאים אותו תשע מאות סוסים במרכבה, ובחזירתו (ובחזרתו) לא היה אחד מהם יוצא מתחתיו בשלום, שהיה חותכן [את אויביו] כברזל לצמר. ולבסוף מסרו אלהיהם ביד אישה!
(מדרש אבא גוריון, פרשה ג)

קטע המדרש שלפניך מתאר את גבורת סיסרא בלשון גוזמה. מהי המטרה של ההגזמה בתיאור זה? (10 נקודות)

/המשך בעמוד 12/

ב ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני
ג וישמו מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה: וירא מלאך ה' אל-
האשה ויאמר אליה הנהנא את-עקרה ולא ילדת והרית
ד וילדת בן: ועתה השמרי נא ואל-תשתי ויין ושכר ואל-
ה תאכלי כל-טמא: כי הנך הרה וילדת בן ומודה לא-יעלה
ה על-ראשו כי-נזיר אלהים יהיה הנער מן-הבטן והוא יחל
ו להושיע את-ישראל מיד פלשתים: ותבא האשה ותאמר
לאישה לאמר איש האלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך
האלהים נורא מאד ולא שאלתיו אי-מזה הוא ואת-שמו
ז לא-הגיד לי: ויאמר לי הנך הרה וילדת בן ועתה אל-תשתי
ויין ושכר ואל-תאכלי כל-טמא כי-נזיר אלהים יהיה הנער
מן-הבטן עד-יוס מותו:

ח ויעתר מנוח אל-ה' ויאמר בי אדוני איש האלהים אשר
שלחת יבוא-נא עוד אלינו ויזרנו מה-נעשה לנער היולד:
ט וישמע האלהים בקול מנוח ויבא מלאך האלהים עוד אל-
י האשה והיא יושבת בשדה ומנוח אישה אין עמה: ותמהר
האשה ותדן ותגד לאישה ותאמר אליו הנה נראה אלי
יא האיש אשר-בא ביום אלי: ויקם וילך מנוח אחרי אשתו
ויבא אל-האיש ויאמר לו האתה האיש אשר-דברת אל-
יב האשה ויאמר אני: ויאמר מנוח עתה יבא דברך מה-יהיה
יג משפט-הנער ומעשהו: ויאמר מלאך ה' אל-מנוח מכל
יד אשר-אמרתי אל-האשה תשמר: מכל אשר-יצא מגפן היין
לא תאכל ויין ושכר אל-תשת וכל-טמא אל-תאכל כל
ט אשר-צויתיה תשמר: ויאמר מנוח אל-מלאך ה' נעצרה-
ש נא אותך ונעשה לפנך גדי עזים: ויאמר מלאך ה' אל-
מנוח אם-תעצמני לא-אכל בלחמך ואם-תעשה עלי ל-ה'
י תעלנה בי לא-ידע מנוח כי-מלאך ה' הוא: ויאמר מנוח
יח אל-מלאך ה' מי שמך כי-יבא דברך וכבדנוך: ויאמר
לו מלאך ה' למה זה תשאל לשמי והוא-פלאי:

דברך

(שים לב: המשך הקטע וסעיפי השאלה בעמוד הבא)

וַיִּקַּח מְנוּחַ

ט

אֶת־גְּדֵי הָעֵאִם וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצֹּר לַ־ה' וּמִפְּלֹא
 כ לַעֲשׂוֹת וּמְנוּחַ וְאִשְׁתּוֹ רָאִים: וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלֵּהב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ
 הַשְּׂמִימָה וַיַּעַל מִלֶּאךְ־ה' בַּלֵּהב הַמִּזְבֵּחַ וּמְנוּחַ וְאִשְׁתּוֹ
 כא רָאִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אֶרְצָה: וְלֹא־יָסַף עוֹד מִלֶּאךְ־ה'
 לְהִרְאֶה אֶל־מְנוּחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אִזְּעַ מְנוּחַ כִּי־מִלֶּאךְ־ה'
 כב הוּא: וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ:
 כג וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ לוֹ חֲפִץ ה' לְהַמִּיתָנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵינוּ
 עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הִרְאָנוּ אֶת־כָּל־אֱלֹה וְכַעַתָּה לֹא הַשְּׂמִיעֵנוּ
 כְּזֹאת:

קרא את הקטע שלפניך ממאמרו של א' סימון "וילך מנוח אחר אשתו":

הוא [מנוח] עושה עתה כל מה שאשתו נמנעה בדעת וביודעין מלעשות, כדי להוכיח למבשר, לאשתו ולעצמו שהוא מיטיב ממנה להיענות לבשורה ולמבשרה.

א. בסס את דברי סימון באמצעות שתי דוגמאות מפסוקים 15-18 בקטע שלפניך, והסבר כל דוגמה. (10 נקודות)

ב. תגובות המלאך מלמדות שמנוח לא השיג את מבוקשו. הסבר קביעה זו, ובסס אותה על הכתוב. (10 נקודות)

/המשך בעמוד 14/

7. קרא שמואל א, כ"ה, 22-31.

כב כה-יעשה אלהים לאיבי דוד וכה
 יסיף אס-אשאייר מפל-אשר-לו עד-אזר הבקר משתין
 כג בקיר: ותרא אביגיל את-דוד ותמהר ותדר מעל החמור
 כד ותפל לאפי דוד על-פניה ותשתחו ארץ: ותפל על-רגליו
 ותאמר בי-אני אדני העון ותדבר-נא אמתך באזניך ושמע
 כה את דברי אמתך: אל-נא ישים אדני את-לבו אל-איש
 הבל-על הזה על-נבל כי כשמו כן-הוא נבל שמו ונבלה
 עמו ואני אמתך לא ראיתי את-נערי אדני אשר שלחת:
 כו ועתה אדני חי-ה' וחי-נפשך אשר מנעך ה' מבוא
 בדמים והושע ירך לך ועתה יהיו כנבל איביך והמבקשים
 כז אל-אדני רעה: ועתה הברכה הזאת אשר-הביא שפחתך
 כח לאדני ונתנה לנערים המתהלכים ברגלי אדני: שא נא
 לפשע אמתך כי-עשה יעשה ה' לאדני בית נאמן כי-
 כט מלחמות ה' אדני נלחם ורעה לא-תמצא בך מימך: ויקם
 אדם לרדפך ולבקש את-נפשך והיתה נפש אדני צרורה ו
 בצרור החיים את ה' אלהיך ואת נפש איביך יקלענה
 ל בתוך כף הקלע: והיה כי-יעשה ה' לאדני ככל אשר-
 לא דבר את-הטובה עליך וצוך לנגיד על-ישראל: ולא
 תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול לב לאדני ולשפך-דם
 חנם ולהושיע אדני לו והיטב ה' לאדני וזכרת את-
 אמתך:

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא)

קרא גם את המדרש שלפניך:

אמרה לו [אביגיל לדוד]: אדוני דוד, אני מה עשיתי? בני מה עשו? בהמתי מה עשתה?

אמר לה: מפני שקילל [נבל] מלכות דוד.

אמרה לו: ומלך אתה?

אמר לה: ולא משחני שמואל למלך?!

אמרה לו: עדיין [...] אדוננו שאול קיים [...] עדיין מחוסר כיסא אתה.

(ירושלמי סנהדרין, פרק ב, הלכה ג, בתרגום לעברית מתוך א' סימון, בקש שלום ורדפהו)

א. התנהגותה ודבריה של אביגיל על פי המתואר במדרש שלפניך שונים מן המתואר בקטע

שלפניך מן המקרא.

הבא שתי ראיות המאששות קביעה זו, והסבר כל ראיה. בסס את דברך על שני הקטעים.

(16 נקודות)

ב. מדוע לדעתך המדרש מציג את אביגיל באופן שונה מן המקרא? הסבר. (4 נקודות)

/המשך בעמוד 16/

8. קרא שמואל ב, כ"א, 14-1.

ויהי

רֶעֶב בִּימֵי דָּוִד שְׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיִּבְקֹשׁ דָּוִד אֶת־

פָּנָיו ה' וַיֹּאמֶר ה' אֶל־שָׁאוּל וְאֶל־בֵּית

הַדְּמִים עַל אֲשֶׁר־הָמִית אֶת־הַגִּבְעֹנִים: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ

לַגִּבְעֹנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְהַגִּבְעֹנִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה כִּי

אִם־מִיִּתְרֵי הָאֲמֹדִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבָּעוּ לָהֶם וַיִּבְקֹשׁ שָׁאוּל

לְהַפְתָּם בְּקִנְאָתוֹ לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיהוָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־

הַגִּבְעֹנִים מָה אַעֲשֶׂה לָכֶם וּבִמָּה אֲכַפֵּר וּבְרַכּוּ אֶת־נַחֲלַת

ה': וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַגִּבְעֹנִים אֵין־לִי כֶסֶף וְזָהָב עִם־שָׁאוּל וְעִם־

בֵּיתוֹ וְאֵין־לָנוּ אִישׁ לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר מִה־אַתֶּם

אֲמֹרִים אַעֲשֶׂה לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ אֲשֶׁר כָּלָנוּ

וְאֲשֶׁר דָּמָה־לָנוּ נִשְׁמְדָנוּ מִהַתִּיצֵב בְּכָל־גִּבְלֵי יִשְׂרָאֵל: יִנָּתֶן־

לָנוּ שִׁבְעָה אָנָשִׁים מִבְּנֵי וְהוֹקֵעֵנוּם לְה' בְּגִבְעַת שָׁאוּל בְּחִיר

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי אֶתֶּן: וַיַּחֲמַל הַמֶּלֶךְ עַל־

מִפִּיבֶשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל עַל־שִׁבְעַת ה' אֲשֶׁר פִּינָתָם

בֵּין דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל: וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בָנֵי

רִצְפָּה בַת־אִיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת־אַרְמֹנִי וְאֶת־

מִפְּבֹשֶׁת וְאֶת־חֲמִשָּׁת בָּנֵי מִיכָל בַּת־שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה

לְעֶדְדִיאֵל בֶּן־בְּרוּזִי הַמַּחֲלָתִי: וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים וַיִּקְיָעֵם

בְּהָר לִפְנֵי ה': וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָתָם יָחַד וְהֵם הָמָתוּ בִּימֵי קִצִּיר

בְּרָאשֵׁי תַחֲלַת קִצִּיר שְׁעָרִים: וַתִּקַּח רִצְפָּה בַת־אִיָּה אֶת־

הַיֶּשֶׁק וַתִּטֶּהוּ לָהּ אֶל־הַצֹּר מִתַּחֲלַת קִצִּיר עַד נִתְּךְ־מִים

עֲלֵיהֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־נִתְּנָה עֹץ הַשָּׁמַיִם לָנוּחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם

וְאֶת־חֵית הַשָּׂדֶה לַיְלָה: וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה רִצְפָּה

בַת־אִיָּה פִלְגַּשׁ שָׁאוּל: וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עֲצָמוֹת שָׁאוּל

וְאֶת־עֲצָמוֹת יְהוֹנָתָן בֶּן־מִיכָל בַּת־אִיָּה יְבוֹשׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר

גָּנְבוּ אֹתָם מִרְחֹב בֵּית־שָׁן אֲשֶׁר תְּלוּם שֵׁם הַפְּלִשְׁתִּים

בְּיוֹם הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל בְּגִלְבָּע:

שְׁבָעָתָם
וְהָמָה
בַּתְּחִלָּת

תְּלוּם שְׁמָה
פְּלִשְׁתִּים

(שים לב: המשך הקטע וסעיפי השאלה בעמוד הבא)

וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶת-

יג

עֲצָמוֹת שָׂאוֹל וְאֶת-עֲצָמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיֹּאסְפוּ אֶת-עֲצָמוֹת

הַמּוֹקֵעִים: וַיִּקְבְּרוּ אֶת-עֲצָמוֹת-שָׂאוֹל וַיְהוֹנָתָן בְּנוֹ בָּאָרֶץ

בְּנִימָן בְּצֵלַע בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹל אֲשֶׁר-צִוָּה הַמֶּלֶךְ

וַיַּעֲתֶר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי-כֵן:

א. המעשים של רצפה בת איה מעוררים בקורא אהדה.

הבא מפסוק 10 בקטע שלפניך שתי דוגמאות למעשים שיכולים לעורר את אהדת הקורא כלפיה, והסבר כל דוגמה. (10 נקודות)

ב. (1) בתגובה של דוד על הפעולות של רצפה בת איה בא לידי ביטוי ניצחון היחיד על

הממסד. הסבר קביעה זו ובסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

(2) היציאה של היחיד נגד הממסד מקבלת חיזוק והצדקה בקטע שלפניך.

בסס קביעה זו על הנאמר בחלקו השני של פסוק 14, והסבר את דבריך.

(5 נקודות)

בהצלחה!